

Sygn. akt V CSK 205/20

POSTANOWIENIE

Dnia 30 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z wniosku H. D.
przy uczestnictwie A. R. i M. K.
o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 30 listopada 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 12 grudnia 2019 r., sygn. akt III Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 12 grudnia 2019 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację wnioskodawczyni H. D. od postanowienia Sądu Rejonowego w D. w sprawie o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie z udziałem A. R. i M. K., zasądzając od wnioskodawczyni na rzecz A. R. koszty postępowania apelacyjnego.

Od powyższego orzeczenia Sądu Okręgowego w K. skargę kasacyjną wywiodła Wnioskodawczyni, zaskarżając to postanowienie w całości i zarzucając naruszenie prawa materialnego, to jest art. 336 k.c., art. 339 k.c. w zw. z art. 206 k.c., art. 172 § 1 i 2 k.c. oraz art. 1 ustawy z dnia 26 października 1971 r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych (Dz. U. Nr 27, poz. 250 ze zm.).

Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w K., a także o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania Wnioskodawczyni podniosła, iż jest ona oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na etapie rozpoznawania wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania dokonywana jest przez Sąd Najwyższy ocena wniosku oraz jego uzasadnienie. Wymagania w tym zakresie zostały wskazane wielokrotnie w utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego, które określa standardy odnoszące się do wymagań, jakie powinien wniosek spełniać.

W pierwszej kolejności warto przypomnieć podstawowe ustalenia wynikające z utrwalonej judykatury. Po pierwsze, skarga kasacyjna stanowi w polskim systemie prawnym środek zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym, a zatem szczególnym. Rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, które wykraczają poza indywidualny interes skarżącego. Obok interesu indywidualnego powinna mieć swoje źródło w interesie publicznym. Postępowanie kasacyjne nie jest postępowaniem przed sądem trzeciej instancji, a zatem odwoławczym od orzeczeń wydanych przez sądy dwóch instancji. Założenie to determinuje zakres dopuszczalności skargi kasacyjnej, charakter postępowania przed Sądem Najwyższym, a także - co istotne na etapie rozstrzygania w ramach tzw. przedsądu - wymagania stawiane treści skargi kasacyjnej.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w następujących przypadkach: jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W ramach oceny wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy dokonuje jej wyłącznie w odniesieniu do wskazanych w skardze

okoliczności uzasadniających jej przyjęcie. Motywy te powinny zostać ujęte przez skarżącego w ramach skargi kasacyjnej w wyodrębnionym, samodzielny uzasadnieniu wniosku. Nie podlegają natomiast ocenie Sądu Najwyższego na tym etapie podstawy kasacyjne, ani ich uzasadnienie.

Cel wymagania wskazanego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym. Wykazanie co najmniej jednej z tych przesłanek, ich prawidłowe, wyczerpujące i zgodne z utrwalonymi w judykaturze standardami uzasadnienie spoczywał na Skarżącej. To ona, w zależności od występującej w jej ocenie przesłanki oraz treści przepisów i wskazywanych problemów, powinna przedstawić wywód odpowiadający standardom wymaganym od profesjonalnego pełnomocnika. Rolą Sądu Najwyższego rozpoznającego wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest podejmowanie próby dekodowania, a tym bardziej samodzielnego poszukiwania okoliczności i motywów, które mogłyby uzasadniać jej przyjęcie.

W przypadku wskazanym przez Skarżącą w niniejszej sprawie przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, czyli w świetle art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. chodzi o łatwo dostrzegalne, mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy uchybienie przepisom prawa. Według utrwalonej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona wówczas, gdy zaskarżone orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa albo wydane zostało w wyniku dostrzegalnej w sposób pewny i niewątpliwy bez potrzeby głębszej analizy jurydycznej błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z: 24 lutego 2012 r., sygn. akt V CSK 225/11, 13 kwietnia 2016 r., sygn. akt V CSK 622/15, niepublikowane). Okoliczności te powinny jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 20 października 2005 r., sygn. akt II CZ 89/2005, z dnia 10 sierpnia 2006 r., sygn. akt V CSK 2004/06, i z 24 lutego 2006 r., sygn. akt IV CSK 8/06). Skarżąca przedstawiając jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej „oczywiste naruszenie prawa”

powinna wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia (zob. inter alia postanowienie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

W niniejszej sprawie skarga kasacyjna nie zawierała wystarczająco umotywowanego wniosku o przyjęcie do rozpoznania. Jego uzasadnienie nie czyni bowiem zadość powyższym wymaganiom, a ogranicza się do zakwestionowania przyjętego w sprawie stanu faktycznego. Skarżąca powinna była wskazać, na czym - w jej ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przesądu był obowiązany wziąć pod uwagę z urzędu.